

ФОП Вашкеба І. І.

90325, с. Підвиноградів, вул. Польова, 28,
+380 96 865 8440

Кваліфікаційний сертифікат Серії АА №004600 (від 27.12.19р.)

Замовник:

Королівська селищна рада

**Детальний план території забудови в межах населеного пункту смт.
Королево, в районі вулиці Центральна, орієнтовною площею 16,5000
га.**

ТОМ 1

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Зам. інв. №	
Підпис і дата	
Інв. № ориг.	

Г А П

І. І. Вашкеба

3 ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

3.1 Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території забудови в межах населеного пункту смт. Королево, в районі вулиці Центральна, орієнтовною площею 16,5000 га. (надалі «ДПТ»), розробляється відповідно до рішення 626, 11 сесії 8 скликання Королівської селищної ради від 04.11.2021 «Про надання дозволу на розроблення детального плану території забудови смт. Королево».

ДПТ уточнює положення генерального плану с-ще Королево та розробляється з метою визначення планувальної організації території, розміщення будівель і споруд агропереробного комплексу індустріального парку, формування транспортної та інженерної інфраструктури, а також встановлення режимів використання територій і обмежень, необхідних для дотримання санітарних, екологічних та протипожежних вимог.

3.2 Характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

3.2.1 Загальна фізико-географічна характеристика

Територія ДПТ розташована в межах смт Королево Берегівського району Закарпатської області, на лівобережній терасі р. Тиса, в зоні Закарпатської низовини. Населений пункт має близько 8 тис. жителів, виконує роль локального центру громади.

Клімат помірно континентальний, м'який, з відносно м'якими зимами та теплим літом; орографія та близькість Карпат сприяють формуванню сприятливих для проживання умов і розвитку рекреації.

3.2.2 Флора, фауна, біорізноманіття

Територія ДПТ наразі використовується переважно як сільськогосподарські угіддя з полями, лісосмугами та узбіччями доріг і залізниць, де переважають звичайні для агроландшафтів трав'янисті та чагарникові види. Уздовж залізничних колій зафіксовано поширення адвентивних (чужорідних) видів, характерне для транспортних коридорів.

Фауна представлена типовими видами агроландшафтів і прибережно-сухих біотопів низовини (гризуни, дрібні хижаки, синантропні птахи, безхребетні).

За відсутності ДПТ збережеться нинішній аграрний характер території, з поступовим подальшим фрагментуванням біотопів та повільним зростанням частки чужорідних видів уздовж транспортних коридорів.

3.2.3 Надра

У межах території ДПТ відсутні промислові розробки корисних копалин; надра використовуються лише як джерело підземних вод для водопостачання населеного пункту та окремих об'єктів. Регіон у цілому характеризується наявністю експлуатаційних водоносних горизонтів у товщі алювіальних та вулканогенних порід.

За відсутності ДПТ характер залучення надр істотно не зміниться.

3.2.4 Ґрунт

Ґрунтовий покрив представлений родючими алювіальними та дерново-ґрунтовими ґрунтами Закарпатської низовини, які інтенсивно використовуються в рільництві. Для них характерне агрохімічне навантаження (мінеральні добрива, органіка) та ризик локального ущільнення ґрунтів на полях і дорогах.

Без затвердження ДПТ триватиме існуючий аграрний режим використання з поступовим виснаженням родючості за умови відсутності цілеспрямованих ґрунтозахисних заходів.

Прогноз без затвердження ДПТ: збережеться аграрне використання земель з характерним

для регіону застосуванням мінеральних і органічних добрив, що підтримуватиме існуючий рівень дифузного забруднення ґрунтів та поверхневого стоку. Можливе подальше виснаження ґрунтів без системної меліорації та протиерозійних заходів.

3.2.5 Клімат

Клімат території помірно континентальний, із м'якою зимою та теплим вологим літом; на фоні загальноукраїнських тенденцій очікується підвищення середньорічної температури та зростання частоти екстремальних погодних явищ (зливи, посухи, паводки).

Незатвердження ДПТ не вплине на кліматичні умови; їхня зміна визначатиметься загальнорегіональними кліматичними процесами.

3.2.6 Атмосферне повітря

За даними державного моніторингу атмосферного повітря в Закарпатській обл. (Державна служба статистики, ЦГЗ Закарпатської обл.) для сільської зони Берегівського району характерний низький-помірний рівень забруднення: у зоні ДПТ суттєвих стаціонарних промислових джерел викидів немає. Основний вплив на якість повітря чинять:

- автотранспорт на автомобільній дорозі О 070301 Теково – Королево – Новоселиця (переважно: NO_x , CO , дрібнодисперсний пил — $\text{PM}_{10}/\text{PM}_{2,5}$);
- рух поїздів залізничними коліями (уздовж обох меж ділянки): зважений пил, продукти згоряння дизельного пального;
- індивідуальне опалення житлової забудови смт Королево (переважно взимку): CO , пил, органічні сполуки.

Орієнтовні фонові концентрації основних ЗР у районі проектування (на підставі регіональних моніторингових даних ЦГЗ та ДСЕС Закарпатської обл.)

Речовина	Фон. конц., мг/м ³ (орієнт.)	ГДКм.р., мг/м ³	Частка від ГДКм.р. / примітка
Пил зважений (PM_{10})	0,06–0,12	0,30	0,2–0,4 ГДКм.р. — у межах норми
Оксиди азоту (NO_2)	0,015–0,030	0,085	0,2–0,35 ГДКм.р. — у межах норми
Монооксид вуглецю (CO)	0,5–1,0	5,0	0,1–0,2 ГДКм.р. — у межах норми
Діоксид сірки (SO_2)	0,005–0,010	0,50	< 0,05 ГДКм.р. — фоновий рівень незначний

За відсутності ДПТ очікується збереження нинішнього рівня забруднення повітря з повільним зростанням транспортного навантаження.

3.2.7 Вода

Територія належить до басейну р. Тиса; гідромережа представлена основною рікою та системою менших водотоків і каналів. Для малих річок регіону фіксується органічне й біогенне навантаження від аграрних і побутових джерел, що формує 2-3 клас якості води за окремими показниками.

За сценарію без ДПТ збережеться існуюча схема розосередженого стоку та дифузного забруднення, без гарантованого покращення якості води й зі збереженням паводкових ризиків.

3.2.8 Ландшафту

Ландшафт - слабо хвиляста низовина з переважанням агроландшафтів (поля, лісосмуги) та інфраструктурних елементів (дорога, дві залізниці). Природні елементи зберігаються у вигляді залишкових лісових фрагментів і прибережних смуг.

За відсутності ДПТ аграрно-інфраструктурний характер ландшафту збережеться, із поступовою подальшою урбанізацією вздовж транспортних коридорів у стихійній формі..

3.2.9 Природні території та об'єкти

У межах території ДПТ об'єкти природно-заповідного фонду та екомережі відсутні. Найближчі об'єкти екомережі та пам'яток (згідно <https://ecozakarp.at.net.ua/parks>):

- Об'єкт смарагдової мережі UA0000269 - Vynohradivska Tysa (регіональний ландшафтний парк місцевого значення „Притисянський”), 1 592 метрів;
- Біосферний заповідник загальнодержавного значення Карпатський біосферний заповідник (Ботанічний заказник "Чорна гора"), 2 481 метрів.

За відсутності ДПТ режим охорони цих територій визначатиметься чинним природоохоронним законодавством та басейновими рішеннями; локальний вплив від нинішнього сільськогосподарського використання ділянки залишиться без істотних змін.

3.2.10 Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я

Основними факторами ризику для населення є транспортні (аварійність на автошляхах і залізницях), паводкова небезпека в басейні Тиси та вплив викидів від індивідуального опалення і дрібних виробництв. Стан здоров'я населення смт Королево вважається таким, що відповідає середньообласним тенденціям Закарпаття: підвищені показники захворюваності на туберкульоз та окремі інфекційні хвороби на фоні відносно невисокої поширеності ВІЛ/СНІД.

Без затвердження ДПТ рівень ризиків для здоров'я населення змінюватиметься переважно під впливом регіональних соціально-економічних і медико-санітарних факторів, а не локальної зміни землекористування.

3.2.11 Матеріальні активи

У межах території ДПТ наявні сільськогосподарські угіддя, польові дороги, лінійні інженерні мережі, а також інфраструктура автомобільної дороги та залізниць уздовж меж ділянки. Основні ризики для матеріальних активів пов'язані з паводками, зносом дорожньої інфраструктури та можливими аварійними ситуаціями на транспорті.

Без затвердження ДПТ структура матеріальних активів істотно не зміниться, їхній стан залежатиме від загального рівня утримання інфраструктури.

3.2.12 Об'єкти культурної спадщини

У межах території ДПТ об'єктів культурної спадщини, внесених до державних реєстрів, не зафіксовано. У межах смт Королево та його околиць розташовані відомі пам'ятки (многошарова палеолітична стоянка «Королево І», руїни замку Нялаб), які знаходяться поза територією ДПТ.

За сценарію без ДПТ їхній стан залежатиме від існуючих режимів охорони та загального антропогенного навантаження, локальна зміна використання ділянки не відбудуватиметься.

3.2.13 Взаємодія наведених факторів

Сукупний вплив чинного аграрного використання території, присутності транспортних коридорів і паводкових ризиків формує помірний рівень екологічних навантажень на повітря, воду, ґрунти й біорізноманіття, що опосередковано впливає на здоров'я населення та збереження матеріальних активів.

У разі незатвердження ДПТ ці взаємодії зберезуться в наявній конфігурації, з поступовим посиленням впливу загально-регіональних тенденцій (кліматичні зміни, транспорт, інтенсифікація сільського господарства).

3.3 Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

3.3.1 Флора, фауна, біорізноманіття

У межах зони впливу переважають агроландшафти (рілля, сінокоси, лісосмуги) та елементи транспортної інфраструктури. Рослинність представлена звичайними для орних земель видами, уздовж залізниць та доріг поширені карантинні й адвентивні види. Фауна типова для сільськогосподарських територій та заплав низовини Тиси (гризуни, дрібні хижаки, синантропні

птахи, безхребетні). Специфічних локальних угруповань, чутливих до помірного антропогенного впливу, у межах ДПТ не зафіксовано.

3.3.2 Впливи на стан ґрунту

На території ДПТ та навколо неї сформовані родючі алювіальні ґрунти, які нині використовуються як рілля та інші сільськогосподарські угіддя. Характерні для регіону агрохімічні навантаження (добрива, засоби захисту рослин) та локальне ущільнення ґрунтів у місцях руху техніки. Забруднення ґрунтів важкими металами або специфічними промисловими токсикантами у відкритих джерелах не відзначено.

3.3.3 Впливи на стан надр

У межах зони впливу надра використовуються переважно для водопостачання (підземні водоносні горизонти в алювіальних відкладах басейну Тиси). Видобутку корисних копалин немає, геологічне середовище не зазнає істотних техногенних деформацій. Якість підземних вод у регіоні загалом відповідає нормативам питного водопостачання за умови стандартної підготовки.

3.3.4 Впливи на стан клімату

Зона впливу розташована в межах Закарпатської низовини, з помірно континентальним кліматом, м'якими зимами і теплим вологим літом. Наявність річки Тиса та локальних лісових масивів (зокрема «Чорна Гора») пом'якшує мікроклімат, знижуючи літні температурні піки та підтримуючи вологість.

3.3.5 Впливи на стан атмосферного повітря

У зоні впливу немає великих стаціонарних промислових джерел викидів; основне навантаження формують автотранспорт на дорозі Виноградів-Королево, рух по залізницях та індивідуальне опалення житлових будинків. За даними обласних екологічних доповідей, для подібних населених пунктів Закарпаття характерний низький-помірний рівень забруднення повітря, із локальними перевищеннями біля транспортних коридорів.

3.3.6 Вода

Зона впливу належить до басейну р. Тиса; стік з території смт Королево та прилеглих полів формується у систему дрібних водотоків і каналів, що зрештою потрапляють у Тису. Для малих річок та каналів басейну характерне органічне й біогенне навантаження від побутових та аграрних джерел, що відображається у погіршенні окремих показників якості води.

3.3.7 Впливи на стан ландшафту

Ландшафт зони впливу - рівнинний, аграрно-інфраструктурний: орні землі, лісосмуги, дві гілки залізниці, автомобільна дорога та фрагменти садибної забудови. На горизонті домінує масив «Чорна Гора», який формує виразні візуальні домінанти, але територія ДПТ розташована поза межами його охоронних зон.

3.3.8 Впливи на стан природних територій та об'єктів

Безпосередньо в межах ДПТ природоохоронні території відсутні. У ширшій зоні впливу розташовані:

- об'єкт Смарагдової мережі UA0000269 «Vynohradivska Tysa» (регіональний ландшафтний парк «Притисянський») на відстані орієнтовно 1,6 км;
- ботанічний заказник загальнодержавного значення «Чорна Гора», що входить до Карпатського біосферного заповідника, приблизно за 2,5 км.

Ці території мають високий природоохоронний статус і є ключовими елементами регіональної екомережі..

3.3.9 Впливи на стан безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я

У межах зони впливу проживають мешканці смт Королево (близько 10 тис. осіб), з переважанням садибної забудови та присадибного землекористування. Населення забезпечене базовою соціальною інфраструктурою (освіта, охорона здоров'я, торгівля) на рівні невеликого селищного центру. За даними профілю громадського здоров'я Закарпатської області, регіон

характеризується підвищеними показниками захворюваності на туберкульоз та окремі інфекційні хвороби при відносно невисокій поширеності ВІЛ/СНІД; специфічних локальних екологічно зумовлених захворювань саме для смт Королево не виділяється..

3.3.10 Впливи на стан матеріальних активів

До матеріальних активів у зоні впливу належать: житлова та громадська забудова смт Королево поблизу території ДПТ, сільськогосподарські угіддя, автомобільна дорога Виноградів-Королево, дві залізничні гілки, лінійні інженерні мережі. Частина цих активів потенційно чутлива до паводкових явищ басейну Тиси та до транспортних ризиків.

3.3.11 Впливи на стан об'єктів культурної спадщини

У межах самої території ДПТ об'єкти культурної спадщини, внесені до державних реєстрів, не розташовані. У ширшій зоні впливу знаходяться відомі пам'ятки - багаточарова палеолітична стоянка «Королево I» та руїни замку Нялаб, які мають археологічне та історико-культурне значення і підлягають окремому режиму охорони. Територія ДПТ знаходиться поза межами їх охоронних зон.

3.3.12 Взаємодія наведених факторів

Сукупність аграрного використання земель, наявності транспортних коридорів, близькості р. Тиса та природоохоронних територій, а також проживання населення в безпосередній близькості формує помірний рівень екологічного навантаження на довкілля з окремими локальними ризиками (транспорт, паводки, дифузне аграрне забруднення). Стан довкілля, умов життєдіяльності та здоров'я населення у зоні впливу відповідає типові для малих населених пунктів Закарпатської області.

3.4 Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

3.4.1 Незадовільний стан водовідведення та забруднення поверхневих вод.

Для смт Королево офіційно [фіксувалася](#) відсутність повноцінної централізованої каналізації та забруднення місцевих водотоків і р. Тиса неочищеними стоками, що прямо названо потенційною «екологічною катастрофою» та потребою будівництва каналізаційно-очисних споруд.

Водні об'єкти басейну Тиси вже [зазнають](#) суттєвого органічного й біогенного навантаження від комунальних стоків та інших джерел.

Зв'язок з ДПТ: стік з території індустріального парку (виробничі, побутові, дощові води) без належного очищення може додатково збільшити навантаження на і без того проблемні водні об'єкти й створює ризики для здоров'я населення, яке користується локальними водними ресурсами.

3.4.2 Паводкові ризики та підтоплення

Басейн р. Тиса [характеризується](#) частими і потенційно руйнівними паводками, особливо в низинних районах, де розташоване Королево; у разі інтенсивних опадів підтоплюються вулиці й прибережні території.

Зв'язок з ДПТ: розміщення великого промислового комплексу в зоні потенційного паводкового впливу без належного регулювання стоку, підняття відміток та захисних заходів може посилити ризики підтоплення, винесення забруднюючих речовин у воду й загрози для населення.

3.4.3 Навантаження на території з природоохоронним статусом (Смарагдова мережа, РЛП, заповідник)

Об'єкт Смарагдової мережі UA0000269 «Vynohradivska Tysa» (РЛП «Притисянський») та ботанічний заказник «Чорна гора» (масив Карпатського біосферного заповідника) розташовані на відстані ~1,6-2,5 км від території ДПТ і містять велику частку раритетної флори, фауни та унікальні дубово-букові й заплавні екосистеми.

В межах РЛП «Притисянський» вже [фіксовано](#) масове розорювання прибережних територій

(понад 343 га), що свідчить про високе антропогенне навантаження й уразливість цих територій.

Зв'язок з ДПТ: збільшення промислового навантаження в межах водозбору Тиси (стік забруднених вод, пил, шум, фрагментація середовищ) може опосередковано впливати на цінні природоохоронні території, які вже перебувають під тиском аграрного використання.

3.4.4 Забруднення твердими відходами та захаращення русел

Для басейну Тиси характерна проблема накопичення твердих побутових відходів у руслах та на берегах («сміттєві» накопичення, захаращення русла), що призводить до погіршення якості води, загибелі риби та ускладнення проходження паводків.

Зв'язок з ДПТ: індустріальний парк генеруватиме потоки виробничих та побутових відходів; неналежна організація поводження з відходами й ливневим стоком може посилити вже існуючі проблеми засмічення водних об'єктів.

3.4.5 Ризики для здоров'я населення, пов'язані з якістю води та санітарним станом

Відсутність достатньої каналізації, забруднення місцевих водотоків і паводкові підтоплення вже створюють ризики погіршення епідеміологічної ситуації й виникнення захворювань, пов'язаних з водним фактором (кишкові інфекції тощо).

На рівні області фіксуються підвищені показники щодо деяких інфекційно-соціальних хвороб; додаткові екологічні навантаження (забруднення води, повітря, шум) можуть погіршити загальні умови проживання.

Зв'язок з ДПТ: формування великого промислово-логістичного вузла без сучасних систем очищення стічних вод, контролю викидів та захисту від паводків може створити додаткові ризики для здоров'я як працівників комплексу, так і населення прилеглих кварталів.

3.5 Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

3.5.1 Міжнародні зобов'язання

(а) Рамсарська конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів

Україна є Стороною Рамсарської конвенції; для Закарпаття визначено низку водно-болотних угідь міжнародного значення, які відіграють ключову роль у збереженні водно-болотних екосистем і регулюванні водного режиму. Документ ДПТ не повинен погіршувати гідрологічний режим та якість вод у басейні Тиси й пов'язаних з ним водно-болотних угіддях..

(б) Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі

Бернська конвенція зобов'язує Україну зберігати дику флору і фауну та їх природні оселища, зокрема мігруючі, рідкісні та вразливі види, а також підтримувати екологічну цілісність екомережі (в т.ч. Смарагдової мережі). ДПТ має уникати рішень, що можуть призвести до деградації середовищ існування та бар'єрного ефекту для міграції видів у долині Тиси.

(с) Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер

Україна приєдналася до Конвенції, яка встановлює зобов'язання щодо запобігання, контролю та зменшення транскордонного впливу на спільні водні ресурси, у т.ч. річку Тиса як міжнародний водотік. Проєкт ДПТ повинен враховувати вимогу недопущення погіршення екологічного стану вод та посилення ризиків для нижче розташованих держав-сусідів.

(д) Програма ЮНЕСКО "Людина і біосфера"

Програма МАБ передбачає гармонізацію взаємодії суспільства і природи через мережу біосферних резерватів; Карпатський біосферний заповідник, до складу якого входить заказник «Чорна гора», включений до Всесвітньої мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО. ДПТ має

враховувати чутливість цих територій і не допускати рішень, що можуть прямо чи опосередковано погіршити їхній стан.

3.5.2 Шляхи врахування міжнародних зобов'язань в проекті ДПТ

- передбачення повного очищення виробничо-побутових та дощових стоків перед скиданням у водні об'єкти, щоб не погіршувати стан Тиси та пов'язаних водно-болотних та транскордонних екосистем;
- урахування розташування об'єктів Смарагдової мережі та біосферного заповідника («Vynohradivska Tysa», «Чорна гора») при виборі функціонального зонування, щоб мінімізувати шумове, пилове та світлове навантаження на природні території;
- збереження та формування елементів екомережі (захисні насадження, зелені коридори) в межах ДПТ для підтримання цілісності оселищ і міграційних шляхів видів;
- закладення в містобудівні рішення вимоги до систем моніторингу стану стоків і оперативного реагування на аварійні ситуації..

3.5.3 Зобов'язання на державному рівні

Національні зобов'язання визначені, зокрема: Конституцією України (право кожного на безпечне для життя і здоров'я довкілля), Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водним та Земельним кодексами, законами «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу України», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про оцінку впливу на довкілля», а також Основними засадами (стратегією) державної екологічної політики України до 2030 року.

3.5.4 Шляхи врахування зобов'язань на державному рівні

- розміщення об'єктів індустріального парку поза межами територій та об'єктів природно-заповідного фонду, з урахуванням їхніх охоронних режимів;
- дотримання санітарно-захисних зон, зон санітарної охорони джерел водопостачання, вимог до якості атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод відповідно до державних санітарних норм і правил;
- передбачення інженерних рішень (ЛОС, канал-відстійник, окремі мережі чистих/забруднених стоків, протипаводкові заходи), що забезпечують недопущення погіршення стану довкілля та умов проживання населення;
- проведення процедури СЕО та подальших процедур ОВД для конкретних об'єктів, які підпадають під дію профільного закону.

3.5.5 Зобов'язання на регіональному рівні

В Закарпатській області розроблено наступні документи екологічної мережі (Проекту схеми регіональної екологічної мережі Закарпатської області, розроблений у 2013 р. науковцями Карпатського екологічного клубу «Рутенія» під керівництвом Турис Е.В, затвердженого в 2014 році Закарпатською обласною радою):

- Схема регіональної екологічної мережі Закарпатської області;
- Схема існуючих об'єктів екомережі Закарпатської області;
- Схема узгодження регіональної екомережі Закарпатської області з суміжними територіями;
- Схема природних ландшафтів Закарпатської області.
- Схема екологічної мережі Виноградівського району;
- Звіт про виконання природоохоронного заходу “Розробки проекту екомережі Закарпатської області (продовження робіт)” Виноградівський район.

Дані документи не містять особливих зобов'язань, щодо території проектування.

3.5.6 Шляхи врахування зобов'язань на регіональному рівні

- узгодження рішень ДПТ з цілями регіональної стратегії та обласної природоохоронної програми щодо зменшення забруднення вод, оптимізації поводження з відходами, збереження екомережі та зниження ризиків надзвичайних ситуацій природного характеру;
- врахування положень планів управління річковим басейном Тиси при формуванні схем водовідведення, очищення стоків, організації поверхневого стоку й протипаводкового захисту на території індустріального парку;
- урахування регіональних пріоритетів у частині збереження природних територій (Смарагдова мережа, РЛП, біосферний заповідник) через просторові обмеження, збереження буферних зон та мінімізацію кумулятивного впливу.

3.6 Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

3.6.1 Флора, фауна, біорізноманіття

Короткострокові (1 рік): під час будівництва - тимчасове знищення трав'янистої рослинності на площі забудови, витіснення дрібних тварин, шумове та вібраційне навантаження.

Середньострокові (3-5; 10-15 років): постійне вилучення 16,5 га з аграрного використання під промислову територію, зменшення площі відкритих біотопів для звичайних видів; формування нових штучних оселищ (зелені зони, канал-відстійник, захисні насадження) з низьким, але стабільним біорізноманіттям.

Кумулятивні та синергічні наслідки: сумарне навантаження від промислового парку, транспортних коридорів і навколишнього с/г використання може посилювати фрагментацію біотопів у долині Тиси, але з огляду на відстань до об'єктів Смарагдової мережі та «Чорної гори» очікується переважно локальний негативний вплив невисокої інтенсивності.

3.6.2 Можливі наслідки для ґрунту

Короткострокові: тимчасове зняття родючого шару ґрунту, ризики локальних забруднень паливом і мастилами на будмайданчику.

Середньо- та довгострокові (10-15 років і більше):

- негативні постійні - ущільнення та екранування значної частини території твердими покриттями, локальні ризики забруднення ґрунту на майданчиках зберігання сировини, палива та відходів;
- умовно позитивні - припинення внесення агрохімікатів на землях, зайнятих промисловими будівлями та покриттями.

Кумулятивні ефекти: можливе накопичення забруднень у ґрунті на окремих ділянках при недотриманні регламенту поводження з відходами та реагентами.

3.6.3 Можливі наслідки для надр

Середньо- та довгострокові: збільшення забору підземних вод з артезіанських свердловин; за умови дотримання затверджених експлуатаційних запасів очікується обмежений негативний вплив у вигляді локального зниження рівнів, без істотного порушення водоносних горизонтів.

Вторинні наслідки: у разі аварій на ЛОС або витоків з мереж можливе забруднення верхніх водоносних горизонтів, що має кумулятивний довгостроковий негативний ефект.

3.6.4 Можливі наслідки для клімату

Короткострокові: незначні.

Середньо- та довгострокові:

- негативні - збільшення викидів парникових газів від котельні, енергетичної установки, транспорту, формування місцевого «теплового острова» через ущільнення та заміну рослинного покриття на покриття;
- частково позитивні - використання біомаси і відходів як палива може зменшувати потребу у викопному паливі порівняно з альтернативними варіантами розвитку.

Вплив носить кумулятивний характер у поєднанні з іншими джерелами викидів у регіоні, але залишається локальним за масштабом.

3.6.5 Можливі наслідки для атмосферного повітря

Короткострокові: під час будівництва - тимчасове підвищення запиленості та викидів від будівельної техніки; негативний, але обмежений у часі вплив.

Розрахункові сумарні викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел (котельня/енергетичний блок, сушильні та інші технологічні установки) на проектну потужність комплексу орієнтовно прийнято на рівні близько 40 т/рік. Значення отримано за питомими показниками для аналогічних виробництв та підлягатиме уточненню на стадії розроблення документів, що обґрунтовують обсяги викидів, та процедури оцінки впливу на довкілля.

Середньострокові (3-5 років): введення в експлуатацію котельні/енергетичного блоку, технологічних установок та збільшення руху вантажного транспорту призведе до помірного негативного впливу на якість повітря в межах СЗЗ (NO_x, CO, пил, запахи, ЛОС).

Довгострокові (10-15 років): за умови застосування сучасних фільтрів, герметизації процесів та організації руху транспортних потоків вплив очікується стабільним, локальним, із збереженням нормативів за межами СЗЗ.

На підставі питомих показників для аналогічних виробництв (ОНД-86, галузеві методики, довідник питомих викидів для с/г переробки)

Джерело / виробництво	Основні ЗР	Ориєнт. викиди, т/рік	Технічні заходи зменшення
Котельня на паливних брикетах / біомасі (≈ 4 100 кВт)	Пил зольний, CO, NO _x , SO ₂ (слідові)	≈ 15–20	Рукавний фільтр або мультициклон ($\eta \geq 90\%$); раціональна висота труби (розрахунок на стадії Проект)
Виробництво комбікормів: сушіння, подрібнення, гранулювання зернових (90 000 т/рік)	Зерновий та органічний пил	≈ 5–8	Аспіраційні системи з рукавними фільтрами на нормах укв. стічних вод; герметизація пневмотранспорту
Олієпереробка: підготовка, пресування, рафінування (30 000 т/рік олії)	Пари рослинної олії, органічний пил, летючі жирні кислоти	≈ 3–5	Застосування безгексанової (механічної) технології — виключає викиди органічних розчинників; конденсатори парів на дезодораторах
Виробництво біоетанолу: бродіння, ректифікація, зберігання ЛЗР (28 000 т/рік)	Парогазова суміш (C ₂ H ₅ OH, CO ₂ з бродильних чанів), ацетальдегід, леткі органічні сполуки (ЛОС)	≈ 5–10	Герметичні бродильні апарати; збір CO ₂ для рецикловання або нейтралізації; парові пастки на ректифікаційних колонах; обвалування резервуарів ЛЗР
Внутрішньомайданчиковий вантажний транспорт (ТІР, 27 машино-місць; ≈ 50–80 заїздів/добу)	NO _x , CO, дрібнодисперсний пил (ПМ _{2,5}), вуглеводні	≈ 3–5	Організація наскрізного руху без тривалого холостого ходу; тверде покриття проїздів; обмеження швидкості

РАЗОМ (попередня оцінка)	Мультикомпонентний	≈ 31–48	Підлягає уточненню в матеріалах ОВД
--------------------------	--------------------	---------	-------------------------------------

Кумулятивні та синергічні ефекти: сумарний вплив від парку, існуючого транспорту та опалення житлового сектору може призвести до епізодичних перевищень фонових концентрацій у несприятливих метеоумовах. Повний розрахунок розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі відповідно до ОНД-86 з урахуванням фонових концентрацій, метеорологічних умов, розташування всіх джерел та нормування гранично допустимих концентрацій (ГДКм.р.) є обов'язковим елементом матеріалів оцінки впливу на довкілля (ОВД) та виконується на стадії «Проект будівництва» до початку будівельних робіт

3.6.6 Можливі наслідки для підземних та поверхневих вод

Короткострокові: під час будівництва - ризик замулення та забруднення тимчасових відводів стоку при неорганізованих роботах, негативний, але контрольований.

Середньо- та довгострокові:

- позитивні - централізоване збирання побутових і виробничих стоків та їх очищення на ЛОС, організація дощового стоку через канал-відстійник потенційно зменшує дифузне забруднення малих водотоків порівняно з поточним станом;
- негативні - у разі перевантаження чи відмови ЛОС, аварійних скидів, витоків хімічних речовин, пального, біоетанолу можливі короткострокові, але інтенсивні негативні впливи на якість поверхневих та підземних вод, у т.ч. з транскордонними наслідками для басейну Тиси.

Водні наслідки мають виражений кумулятивний характер, накладаючись на існуюче органічне й біогенне навантаження в басейні.

3.6.7 Можливі наслідки для ландшафту

Середньо- та довгострокові (10-15 років і більше): поява великомасштабних промислових будівель, силосів, інженерних споруд, освітлення та транспортних потоків призведе до постійної зміни характеру ландшафту з аграрно-периферійного на промислово-логістичний; негативний вплив на візуальне сприйняття для частини оглядових точок.

Позитивні елементи: можливе формування впорядкованої зеленої інфраструктури, благоустрою та екранів уздовж транспортних коридорів покращить вигляд частини території порівняно з хаотичними підсобними землекористуваннями..

3.6.8 Можливі наслідки для природних територій та об'єктів

За умови дотримання санітарно-захисних зон, відсутності прямих скидів у Тису та її притоки, реалізації вимог до очищення стоків і контролю викидів, прямих вплив на об'єкти Смарагдової мережі та «Чорної гори» очікується мінімальним.

Кумулятивні ризики пов'язані з можливим додатковим внеском у забруднення води й фрагментацію середовищ існування в долині Тиси на фоні вже існуючого аграрного й інфраструктурного навантаження.

Природоохоронні території та об'єкти в радіусі 5 км(згідно <https://ecozakarpat.net.ua/parks> та <https://emerald.eea.europa.eu/>)::

- Об'єкт смарагдової мережі UA0000269 - Vynohradivska Tysa(регіональний ландшафтний парк місцевого значення „Притисянський”), 1 592 метрів;
- Біосферний заповідник загальнодержавного значення Карпатський біосферний заповідник (Ботанічний заказник "Чорна гора"), 2 481 метрів.

3.6.9 Можливі наслідки для безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я

Короткострокові: для мешканців прилеглої забудови - тимчасове погіршення умов проживання під час будівництва (шум, пил, транспорт), негативні, але обмежені в часі.

Середньострокові:

- позитивні - створення робочих місць, зростання доходів, потенційне покращення інженерної інфраструктури (водопостачання, водовідведення), розвиток сервісів;
- негативні - збільшення транспортного руху, шуму, локальне зростання забруднення повітря й запахів навантажень у межах СЗЗ.

Довгострокові: при дотриманні санітарних розривів та екологічних стандартів ризику хронічних негативних впливів на здоров'я населення оцінюються як помірні та локальні; основний ефект матиме кумуляція фонового забруднення повітря/води з регіональним профілем захворюваності.

3.6.10 Можливі наслідки для матеріальних активів

Позитивні довгострокові: створення нового виробничо-логістичного комплексу, інженерної та транспортної інфраструктури, зростання інвестиційної привабливості території.

Негативні: збільшення навантаження на існуючу дорожню мережу, підвищення ризику аварій і можливих техногенних інцидентів, у т.ч. з пошкодженням споруд і мереж у випадку паводків або надзвичайних ситуацій..

3.6.11 Можливі наслідки для об'єктів культурної спадщини

Згідно ІАОП міста на території відсутні об'єкти культурної спадщини та територія не потрапляє в охоронні зони таких пам'яток.

Прямих негативних наслідків для зареєстрованих об'єктів культурної спадщини не очікується, оскільки вони розташовані поза межами ДПТ.

Вторинні ризики пов'язані з можливими випадковими археологічними знахідками під час земляних робіт; за умови виконання вимог законодавства щодо охорони культурної спадщини ці ризики можуть бути мінімізовані.

3.6.12 Взаємодія та кумулятивні/синергічні наслідки

Основні кумулятивні ефекти пов'язані з накладанням промислово-транспортних впливів парку на вже існуюче забруднення вод та повітря, аграрне навантаження й паводкові ризики у басейні Тиси.

Синергічні ефекти можуть проявлятися у поєднанні зміни землекористування (ущільнення, зменшення біорізноманіття), кліматичних змін (збільшення частоти екстремальних опадів) та аварійних ситуацій (викиди, скиди під час паводків).

За умови реалізації в повному обсязі передбачених ДПТ природоохоронних і санітарних заходів негативні наслідки переважно матимуть локальний характер і помірну інтенсивність, тоді як позитивні наслідки (економічний розвиток, впорядкування інженерної інфраструктури) проявлятимуться у середньо- та довгостроковій перспективі.

3.7 Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

3.7.1 Вода, ґрунти, надра

ДПТ передбачає роздільну систему водовідведення:

- чисті дощові води з твердих покриттів відводяться через сепаратори ПММ та відстійники у пожежну водойму;
- побутові та виробничі стоки подаються на локальні очисні споруди, після очищення використовуються в технічному водопроводі для поливу та можуть застосовуватися для поповнення пожежної водойми.

ЛОС та пожежна водойма розміщуються з урахуванням напрямків стоку та поза межами I поясу ЗСО артезіанських свердловин.

Покриття на майданчиках зберігання ПММ, хімічних реагентів, біостанолу та відходів

передбачається герметичним із локальними системами збору проливів.

Знятий родючий шар ґрунту використовується для рекультивації та озеленення в межах парку.

Рекомендація: для резервуарів біоетанолу передбачити конструктивні рішення, що унеможливають розлив (подвійна оболонка, локальні піддони, лотки тощо).

3.7.2 Атмосферне повітря, шум, клімат

Найбільш шумні та потенційно пилогазоутворюючі об'єкти (енергетичний блок, енергоємні виробництва) розміщуються з боку залізничних ліній, максимально віддалено від житлової забудови.

Проектом передбачається дотримання санітарно-захисних зон, у межах яких формуються зелені захисні насадження як елемент шумозахисту та пилогазоочистки.

Транспортні потоки орієнтуються в бік магістральної дороги, без стимулювання транзиту вантажного транспорту через житлову забудову.

Рекомендація: на стадії робочого проектування котельні/енергетичного блоку передбачити системи очищення викидів, раціональну висоту димових труб та енергоефективні режими роботи.

3.7.3 Флора, фауна, біорізноманіття та ландшафт

Існуючі лісосмуги та захисні насадження уздовж меж ділянки максимально зберігаються та доповнюються новими посадками.

Уздовж зовнішніх меж, особливо в напрямку до долини Тиси та житлової забудови, формуються буферні зелені смуги, що виконують функції біофільтра та елементів локальної екомережі.

Рекомендація: застосовувати пермеабельні покриття та газони на частині відкритих територій для зменшення поверхневого стоку та підтримки мікробіотопів.

Рекомендація: при проектуванні зовнішнього освітлення передбачити мінімізацію світлового забруднення (орієнтація світильників всередину території, обмеження «підсвітки» у бік природних територій).

3.7.4 Умови життєдіяльності населення та його здоров'я

Планувальними рішеннями забезпечується дотримання санітарно-захисних розривів між виробничою зоною парку та житловою забудовою.

В межах СЗЗ формуються зелені насадження та благоустрій, що додатково знижують шумове та пилове навантаження.

На стадії проектування конкретних об'єктів передбачається забезпечення нормативних рівнів шуму, вібрації та забруднення повітря на межі житлової території.

Рекомендація: для найбільш шумних операцій передбачити організаційні обмеження режиму роботи (переважно денний час) та систематичний моніторинг якості стічних вод, повітря і шуму.

3.7.5 Матеріальні активи, надзвичайні ситуації, культурна спадщина

Схема проїздів і заїздів в межах парку забезпечує кілька альтернативних під'їздів до кожної основної будівлі та споруди, що полегшує доступ пожежної й аварійної техніки.

Ключові об'єкти інженерної інфраструктури (ЛОС, пожежна водойма, енергетичні установки) розміщуються з урахуванням паводкових ризиків та планування рельєфу.

Рекомендація: передбачити у внутрішніх регламентах підприємства дії у разі паводку чи аварійних ситуацій (зупинка технологічних процесів, відсікання стоків, локалізація розливів).

Рекомендація: при виконанні земляних робіт дотримуватися процедур охорони культурної спадщини, передбачених законодавством, з припиненням робіт та інформуванням уповноважених органів у разі виявлення археологічних знахідок.

3.8 Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

3.8.1 Розглянуті альтернативи

3.8.1.1. «Нульовий» сценарій (відмова від затвердження ДПТ)

Територія продовжує використовуватися як сільськогосподарські угіддя та периферійні технічні землі без формування індустріального парку.

Екологічні наслідки: збереження існуючої структури стоку й дифузного забруднення (агрохімікати, побутові стоки), відсутність централізованого водовідведення та очищення стоків, подальша стихійна фрагментація ландшафту.

Соціально-економічні наслідки: відсутність нових робочих місць, збереження нинішнього рівня інженерної інфраструктури, слабка інвестиційна привабливість території.

3.8.1.2. Проектний варіант (обраний)

Формування єдиного індустріального парку на 16,5 га з повним циклом агропереробки (олієпереробка, комбікорми, овочесховище, біоетанол, енергетичний блок), централізованою системою роздільного водовідведення, ЛОС, пожежною водоймою, двома артезіанськими свердловинами та внутрішньою транспортною мережею.

Ключові екологічні особливості:

- усі брудні стоки (побутові й виробничі) очищуються на ЛОС і надалі використовуються в технічному водопроводі й для поповнення пожежної водойми;
- чисті дощові води після сепараторів ПММ та відстійників спрямовуються в пожежну водойму;
- дотримання СЗЗ до житлової забудови, ЗСО свердловин, формування зелених захисних смуг.

3.8.1.3. Альтернативний варіант («зменшений виробничий профіль»)

Розміщення на території ДПТ лише складсько-логістичного комплексу й частини агропереробки (елеватор, комбікорми, овочесховище) без виробництва біоетанолу та без власного енергетичного блоку.

Екологічні плюси: менші викиди в повітря, менший ризик аварійних розливів палива/біоетанолу, нижче шумове навантаження.

Екологічні мінуси:

- збереження високої залежності від зовнішніх джерел енергії (ймовірно - викопне паливо), без можливості часткового замикання енергетичних потоків на біомасу;
- економічно менш вигідний комплекс → менше обґрунтування для будівництва дорогих ЛОС та сучасної системи стоку; є ризик, що водовідведення розвиватиметься фрагментарно;
- така ж площа вилучення земель й урбанізації ландшафту при суттєво меншому ефекті від інженерного впорядкування.

3.8.1.4. Обґрунтування вибору проектного варіанту

Проектний варіант визнано виправданим, оскільки він:

- забезпечує комплексний, інтегрований розвиток території з повним виробничим циклом, що дозволяє оптимізувати матеріальні й енергетичні потоки (використання побічних продуктів, біомаси);
- створює достатнє економічне підґрунтя для будівництва повноцінних ЛОС, пожежної

водойми, централізованої системи стоку та технічного водопроводу, що фактично покращує ситуацію з водовідведенням у порівнянні з нульовим і альтернативним варіантами;

- дає можливість сконцентрувати екологічні ризики в одній контрольованій зоні, замість їх розпорошення по території громади;
- передбачає містобудівні рішення (СЗЗ, ЗСО, зелені смуги, орієнтація транспортних потоків), які дозволяють локалізувати негативні впливи й утримувати їх у межах допустимих значень для прилеглої житлової забудови;
- при правильній експлуатації дає сумарно кращий баланс: локальне зростання навантаження в межах парку компенсується впорядкуванням інженерної інфраструктури та зниженням «хаотичних» і дифузних впливів.

3.8.2 Опис способу здійснення стратегічної екологічної оцінки та ускладнення

3.8.2.1. Підхід до оцінки

Стратегічна екологічна оцінка виконувалася шляхом:

- аналізу нормативно-правових актів у сфері довкілля, містобудування, санітарного законодавства та ЦЗ;
- збору й узагальнення адміністративних і статистичних даних щодо стану довкілля та здоров'я населення (обласні доповіді про стан довкілля, профілі громадського здоров'я, регіональні стратегії);
- аналізу картографічних матеріалів (положення щодо ПЗФ, Смарагдової мережі, біосферного заповідника, екомережі, водозбору Тиси, існуючих інженерних мереж і забудови);
- порівняння трьох сценаріїв: нульового, альтернативного та обраного проєктного варіанта, з оцінкою наслідків для кожного компонента довкілля (розд. 3.6);
- визначення заходів пом'якшення та просторових обмежень (розд. 3.7) з урахуванням кумулятивних та транскордонних аспектів.

3.8.2.2. Ускладнення та обмеження

Під час здійснення СЕО мали місце такі обмеження:

- недостатня деталізація фонових моніторингу якості атмосферного повітря і поверхневих вод саме в зоні ДПТ (дані доступні переважно на обласному/басейновому рівні);
- обмежена наявність актуальних гідрогеологічних даних дрібномасштабного рівня для точного моделювання впливу на підземні води;
- відсутність високодеталізованих довгострокових прогнозів зміни клімату та паводкових сценаріїв саме для цієї ділянки;
- частина інформації по здоров'ю населення доступна лише на рівні області/громади, без специфічних локальних зрізів по смт Королево.

Зазначені обмеження враховані шляхом використання консервативних припущень та застосування запобіжних заходів у містобудівних рішеннях (схема стоку, розміщення ЛОС, СЗЗ, зелені буфери).

3.9 Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

3.9.1. Загальні підходи до моніторингу

Моніторинг наслідків реалізації ДПТ здійснюється як сукупність:

виробничого (внутрішнього) екологічного контролю на підприємстві-резиденті індустріального парку;

державного та муніципального контролю (екологічні, санітарні, водні, техногенні служби);

періодичного аналізу статистичних даних щодо стану довкілля й здоров'я населення на рівні громади та області.

3.9.1 Моніторинг водних ресурсів та роботи ЛОС

- регулярний контроль якості стічних вод на виході з ЛОС (БСК, ХСК, зважені речовини, азот, фосфор, нафтопродукти, інші показники згідно з умовами скиду й дозволами);
- періодичний контроль якості води в пожежній водоймі та, за потреби, у найближчих водоприймачах/каналах;
- ведення журналів роботи ЛОС (режим, обсяг очищених стоків, аварійні ситуації, вивезення осаду);
- періодичне інформування уповноважених органів відповідно до умов спецдозволів і дозволів на спецводокористування.

3.9.2 Моніторинг атмосферного повітря та шуму

- виробничий контроль викидів організованих джерел (котельня, енергетичні установки, технологічні апарати) згідно з дозволами на викиди;
- періодичні вимірювання концентрацій забруднюючих речовин і рівнів шуму на межі СЗЗ та в контрольних точках, наближених до житлової забудови;
- аналіз результатів з фіксацією випадків перевищення та вжиттям коригувальних заходів (режим роботи, додаткові фільтри, шумозахист).

3.9.3 Моніторинг стану ґрунтів та поводження з відходами

- періодичний контроль стану ґрунтів на майданчиках зберігання ПММ, біоетанолу, реагентів, відходів (наявність слідів забруднення);
- ведення обліку утворення, тимчасового зберігання та передачі відходів (у т.ч. осадів ЛОС) ліцензованим організаціям;
- у разі виявлення забруднень - виконання локальної рекультивациі і додаткових протиаварійних заходів.

3.9.4 Моніторинг впливу на здоров'я населення та умови проживання

- використання даних медичної статистики (захворюваність, у т.ч. на хвороби, потенційно пов'язані з якістю повітря та води) на рівні громади/району для виявлення можливих тенденцій;
- аналіз звернень громадян щодо запахів, шуму, пилу, підтоплень в районі розташування індустріального парку;
- у разі виявлення стійких негативних тенденцій - ініціювання додаткових інструментальних вимірювань та коригувальних заходів на підприємстві.

3.9.5 Моніторинг надзвичайних ситуацій та їх наслідків

- фіксація та аналіз усіх аварійних ситуацій (розливи, відмови ЛОС, пожежі, паводкові події) з оцінкою наслідків для довкілля;
- розроблення та періодичне оновлення планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій з екологічною складовою;
- звітування перед уповноваженими органами про аварійні викиди/скиди та проведені

заходи з ліквідації їх наслідків.

3.9.6 Перегляд та коригування рішень ДПТ

- у разі виявлення за результатами моніторингу суттєвих негативних екологічних наслідків, які не можуть бути усунені експлуатаційними заходами, передбачається можливість коригування містобудівних рішень (зміна функціонального використання окремих ділянок, посилення буферних зон, додаткові інженерні заходи);
- результати моніторингу використовуються при оновленні містобудівної документації та плануванні подальшого розвитку індустріального парку.

3.10 Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Територія ДПТ розташована в межах прикордонної зони:

- орієнтовна відстань до державного кордону з Румунією - близько 3,7 км (басейн р. Тиса вниз за течією);
- орієнтовна відстань до державного кордону з Угорщиною - близько 20 км.
- З огляду на це, потенційні транскордонні наслідки можуть стосуватися в першу чергу водного середовища Тиси та, в значно меншій мірі, - атмосферного повітря.

3.10.1 Водне середовище

За умов нормальної експлуатації індустріального парку:

- брудні стоки (побутові й виробничі) проходять очищення на ЛОС і надалі використовуються в технічному водопроводі та для поповнення пожежної водойми;
- чисті дощові води після сепараторів ПММ та відстійників спрямовуються в пожежну водойму;
- прямий скид неочищених стоків у водотоки, пов'язані з Тисою, не передбачається.

За такого сценарію суттєвих транскордонних впливів на водне середовище Румунії та Угорщини не очікується.

Потенційні транскордонні наслідки можливі лише у випадку аварійних ситуацій (масовий розлив ПММ, біоетанолу, тривала відмова ЛОС з аварійним скидом забруднених вод у дренажну систему, що пов'язана з Тисою). У такому випадку можливе короткострокове погіршення якості води вниз за течією, у т.ч. в межах території суміжних держав.

Закладені в ДПТ інженерні рішення (роздільна система стоку, ЛОС, пожежна водойма, локальні системи збору проливів) спрямовані на мінімізацію ймовірності таких сценаріїв та локалізацію наслідків.

3.10.2 Атмосферне повітря

З урахуванням:

- масштабів індустріального парку;
- відстані до державних кордонів;
- локального характеру викидів від котельні/енергетичного блоку та транспорту

- істотних транскордонних наслідків для якості атмосферного повітря на території Румунії чи Угорщини не очікується. Викиди мають локальний характер і розсіюються в межах прилеглої до об'єкта території.

3.10.3 Наслідки для здоров'я населення суміжних держав

З огляду на наведене:

- при штатній роботі комплексу вплив на здоров'я населення суміжних держав

відсутній або практично неідентифікований;

- за сценаріїв важких аварій із потраплянням значних обсягів забруднюючих речовин у Тису можливе короткострокове підвищення екологічних ризиків для населення, яке користується водними ресурсами річки нижче за течією. У таких випадках застосовуються процедури міжнародного інформування та взаємодії відповідно до чинних конвенцій і двосторонніх угод.

3.10.4 Узагальнений висновок

3.11 Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію

Цей документ описує детальний план створення індустріального парку в смт Королево на площі близько 16,5 га. У межах парку планується розміщення підприємств з переробки сільськогосподарської продукції (олія, комбікорми, овочесховище, біоетанол), а також власна енергетична установка, інженерні мережі та внутрішня дорожня мережа.

Територія знаходиться на околиці селища, поруч із автомобільною дорогою та залізницями. Навколо - в основному поля, лісосмуги та садибна забудова. Поруч є цінні природні території - долина Тиси, об'єкт Смарагдової мережі «Vynohradivska Tysa» та ботанічний заказник «Чорна Гора», але вони розташовані на певній відстані від майбутнього парку.

Основні наявні екологічні проблеми району - неідеальний стан водовідведення, забруднення малих водотоків та Тиси стоками й сміттям, паводкові ризики, а також загальнообласні проблеми зі здоров'ям населення (інфекційні хвороби, соціальні фактори). Саме тому важливо, щоб нове виробництво не погіршувало ситуацію, а навпаки - допомагало її впорядкувати.

Проект передбачає роздільну систему стоків: «брудні» води (побутові й виробничі) очищуються на локальних очисних спорудах і надалі використовуються як технічна вода, «чисті» дощові води після відстійників і сепараторів потрапляють у пожежну водойму. Джерелом питної води будуть дві артезіанські свердловини з охоронними зонами. Виробничі будівлі розміщуються так, щоб шум і викиди були максимально віддалені від житлової забудови, а між ними - передбачені санітарно-захисні зони із зеленими насадженнями.

Очікувані негативні наслідки - це насамперед збільшення руху вантажного транспорту, певне зростання шуму та забруднення повітря в межах промислової зони, зміна вигляду території (поява великого виробничого комплексу) та ризики аварійних ситуацій (розливи, відмови очисних споруд). Позитивні наслідки - створення робочих місць, розвиток інженерної інфраструктури, впорядкування системи стоків, зменшення стихійних і розпорочених впливів на довкілля.

Розглядалися три варіанти: нічого не будувати (залишити поля), спростований варіант без повного циклу та енергоблоку і повний проєктний варіант. Нульовий варіант не дає ні робочих місць, ні впорядкування інженерії. Спрощений варіант зменшує викиди, але робить проєкт економічно слабшим і менш мотивованим для будівництва якісних очисних споруд. Обраний повний варіант дає змогу інвестувати в сучасні системи очищення та технічного водопостачання й концентрувати впливи у контрольованій зоні.

Для зменшення ризиків передбачені: дотримання санітарних розривів, зелені буферні смуги, контроль якості стічних вод, повітря й шуму, вимоги до поводження з паливом та хімікатами, врахування паводкових ризиків, а також внутрішні плани дій на випадок аварій. Окремо передбачено моніторинг стану довкілля та аналіз даних про здоров'я населення, щоб за потреби можна було коригувати рішення.

З урахуванням запроєктованих природоохоронних заходів значного негативного впливу на довкілля та здоров'я населення, у тому числі за межами України, не очікується. Основні ризики пов'язані з малоймовірними аварійними ситуаціями, для яких передбачено технічні й організаційні заходи з локалізації можливих наслідків..

Примітка:

Згідно закону України про стратегічну екологічну оцінку ст. 5, п. 1 Повноваження замовника

документів державного планування:

Замовник документів державного планування:

- 1) забезпечує здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування;
- 2) здійснює інформування та забезпечує вільний доступ до інформації у процесі стратегічної екологічної оцінки;
- 3) забезпечує своєчасні та ефективні можливості для участі громадськості у стратегічній екологічній оцінці проекту документа державного планування;
- 4) враховує в документі державного планування звіт про стратегічну екологічну оцінку, результати громадського обговорення та консультацій, проведених згідно із статтями 12 та 13 цього Закону, а також результати транскордонних консультацій, проведених відповідно до статті 14 цього Закону;
- 5) здійснює у межах компетенції моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- 6) вживає заходів з усунення негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зумовлених виконанням документа державного планування;
- 7) забезпечує фінансування здійснення стратегічної екологічної оцінки.

ГАП

І. І. Вашкеба